
Fra: Lene Stavseng <fmholst@fylkesmannen.no> på vegne av Fylkesmannen i Hordaland <fmho@cim-products.no>
Sendt: onsdag 4. oktober 2017 13.02
Til: ME-Beredskap
Emne: Lave konsentrasjoner av radioaktivt ruthenium målt på Østerås og andre steder i Europa

Viderevarsling fra Statens strålevern - Beredskap beredskap@atomberedskap.no

Sjå melding under.

Beste helsing Fylkesmannen i Hordaland, beredskapsseksjonen

I uke 39 (25.9-2.10) ble det målt ørsmå mengder radioaktivt ruthenium (Ruthenium-106) på Strålevernets luftfilterstasjon på Østerås, Akershus. De målte konsentrasjonene er svært lave og nivåene som er påvist har ingen risiko for mennesker eller miljø. Andre europeiske land har også meldt at de har målt ruthenium. Det er ikke kjent hvor utslippet stammer fra. Ruthenium-106 brukes blant annet i behandling av kreft.

Så langt er det ikke målt aktivitet på andre filterstasjoner i Norge. Det ble byttet filter på Østerås tirsdag, og på filteret som ble eksponert fra mandag til tirsdag er det ikke funnet aktivitet. Filteret er byttet på nytt i dag, onsdag 4.10, og forrige filter måles. Så langt har vi ingen indikasjon på at det fortsatt er Ru-106 i lufta over Norge. Det er detektert små mengder Ru-106 på nedbørssamleren på Østerås. Det betyr Ru-106 har blitt vasket ut med regnet som var i helgen og deponert på bakken. Det er ikke målt noe på Radnett-stasjoner. Disse er i utgangspunktet ikke sensitive nok til å detektere de svært lave nivåene som er målt i luft i Norge.

Vi er i dialog med andre lands myndigheter og deler måledata. De siste målingene (2.10-3.10) fra Wien viser at aktiviteten fortsatt er i lufta der. En måling fra Milano gjort 2.10. inneholder også Ru-106. Andre land som har oppdaget aktivitet i luft er Sveits, Polen, Serbia, Hellas, Sverige, Tyskland og Finland. Spania, Frankrike og Danmark har så langt meldt om at de ikke har funnet noe.

Vi bruker våre egne og andres land data for å spore tilbake til mulige utslippskilder i samarbeid med Meteorologisk Institutt. Foreløpig viser disse mulige utslippskilder i sør-østlige deler av Europa: Romania, Ukraina og Russland. Men disse sporingsmetodene bakover i tid er usikre og kan så lang ikke brukes for å trekke endelige konklusjoner.

Saken begynner å få mediedekning i Europa. Tyske, franske og finske medier rapporterer nå om målingene som er gjort i sine hjemland. Strålevernet vil i løpet av dagen orientere norske medier.

Strålevernet følger utviklingen og holder atomberedskapsorganisasjonen oppdatert ved behov.

Godkjent av: avdelingsdirektør Per Strand